

www.ketab.ir

سبقراط اکسپریس

اریک وینر

شادی نیک رفعت

۱۵

زوجان نیک
نشرگان

سرشناسه: وینر، اریک، ۱۹۶۳-م. ۱۹۶۳، Weiner, Eric, 1963

عنوان و نام پدیدآور: سقراط اکسپرس: درس‌های فیلسوفان مرده در باب زندگی / اریک وینر؛ برگردان شادی نیک‌رفت؛ ویرایش تحریریه‌ی نشر گمان، مانا رواند. بهداد دادبه.

مشخصات نشر: تهران: گمان، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۲۲۰ ص؛ ۱۲/۵×۱۹ س.م.

فروست: مجموعه‌ی خرد و حکمت زندگی.

شابک: ۳-۸۵-۷۲۸۹-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه

یادداشت: عنوان اصلی: *The Socrates express: in search of life lessons*

from dead philosophers, 2020

موضوع: وینر، اریک، ۱۹۶۳-م. -- سفرها

موضوع: Weiner, Eric, 1963--Travel

موضوع: فلسفه -- مطالب گونه‌گون

موضوع: Philosophy -- Miscellanea

شناسه افزوده: نیک‌رفت، شادی، ۱۳۶۱-، مترجم

رده بندی کنگره: G۴۶۵

رده بندی دیویی: ۹۱۰/۴

شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۱۰۷۴۸

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

میقراط اکسپرس

۱۵

اریک وینر

مجموعه‌ی خرد و حکمت زندگی
ترجمه | شادی نیک‌رفت
ویرایش و آماده‌سازی | تحریریه‌ی نشر گمان (مانا روانبد، بهداد دادبه)
بازبینی متن | امین مدی
صفحه‌آرایی و نسخه‌برداری | آتلیه‌ی نشر گمان
طرح روی جلد | طرح از دیوید هاکنی
طراح جلد | محمدرضا مهرزاد
نظارت فنی و چاپ | احسان ناصرزایی
لیتوگرافی، چاپ و صحافی | راه‌بردار اندیشه

شابک | ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۸۹-۸۵-۳

چاپ نخست | مهر ۱۴۰۱

شمارگان | ۱۰۰۰

قیمت | ۱۴۵۰۰۰ تومان

آدرس | تهران، خیابان سمیه، کوچه‌ی پورموسی، نبش کوچه‌ی شیرین، پلاک ۴۲

تلفن | ۸۸۸۱۳۸۹۶

سایت | www.gomanbook.com

ایمیل | goman.publication@gmail.com

تمامی حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است.
تکثیر، انتشار، بازنویسی، ترجمه‌ی این اثر یا قسمتی از آن و استفاده از طرح روی جلد به هر شیوه از جمله: فتوکپی، الکترونیکی، ضبط و ذخیره در سیستم‌های بازیابی و پخش بدون دریافت مجوز قبلی و کتبی از ناشر ممنوع است.
این اثر تحت حمایت «قانون حمایت از حقوق مؤلفان، منتصفان و هنرمندان ایران» قرار دارد.

نشر گمان

فهرست

www.ketab.ir

۷	یادداشت مجموعه
۱۱	مقدمه: آغاز سفر
۱۹	بخش اول: سپیده دم
۱۹	۱- چطور همچون مارکوس آتورلیوس از رختخواب برخیزیم
۳۳	۲- چطور مثل سقراط حیرت کنیم
۶۱	۳- چطور مثل روسو راه برویم
۸۱	۴- چطور مثل ثورو ببینیم
۱۰۹	۵- چطور مثل شوپنهاور گوش بسپاریم
۱۳۶	بخش دوم: ظهر
۱۳۶	۶- چطور مثل اپیکور لذت ببریم
۱۵۸	۷- چطور مثل سیمون وی توجه داشته باشیم
۱۸۸	۸- چطور مثل گاندی مبارزه کنیم
۲۲۰	۹- چطور مثل کنفوسیوس مهربان باشیم
۲۳۶	۱۰- چطور مثل سی شوناگون قدر چیزهای کوچک را بدانیم

یادداشتِ مجموعه

کتاب‌های این مجموعه فلسفه را ساده نمی‌کنند بلکه از ابهتِ هراس‌آورِ فلسفه می‌کاهند. پیشنهادهایی هستند برای «تفکر»، دعوت به اندیشیدن در زندگی روزمره و تأمل در مسائلی که هرروزه با آن مواجهیم، اندیشیدن به غایت و معنای زیستن، لذات دنیا، تنهایی، عشق، درستی و غیره. می‌خواهیم کتاب‌ها نقطه‌ی عزیمتی باشند برای فکر کردن به پرسش‌های ازلی ابدی انسانی و همچنین تعمق در خوشی‌ها و مصائبِ انسانی که در این گوشه‌ی جهان و در این جای تاریخ پدیدار شده است.

بازجُستنِ معنای زندگی و اندیشیدن پیرامونِ چگونه‌زیستن قدمتی کهن دارد. ویل دورانت در تاریخ تمدن می‌نویسد اولین چیزی که پارسیان به فرزند می‌آموختند هنر زندگی بود. بگذارید از «باب برزویه‌ی طبیب» در کلیله و دمنه نقل کنیم که، هزاروپانصدسال پیش، بعدِ تکاپوهای فراوان نوشت: «نعمت‌های این جهانی چون روشنائیِ برق بی دوام و ثبات است» و «بیاید شناخت که اطرافِ عالم پُر بلا و عذاب است» و «کارهای زمانه میل به ادبار دارد، و عدل ناپیدا و جور ظاهر، و علم متروک و جهل مطلوب.»

داستان این است که برزویه ی طبیب، سرآمدِ طبیبان ایران، پس از سال‌ها طبابت و ترجیحِ ثوابِ آخرت بر کسبِ ثروت و شهرت، می‌شنود که در کوه‌های هند گیاهانی‌ست که چون با نسبتی دقیق و رازآمیز به هم بیامیزند اکسیرِ حیات حاصل شود، پس در سودای این اکسیر از انوشیروان رخصت می‌خواهد و راهی هند می‌شود. در آنجا هرچه می‌کوشد پنهانی از راز اکسیر سر در بیاورد موفق نمی‌شود. تا سرانجام پیرِ خردمندی راز اکسیر حیات را بر او می‌گشاید: این افسانه یک تمثیل است؛ در پی دارو مباش، «کوه‌ها» همانا مردان خردمندند، «گیاهان» را بگیر همان کتاب‌های ایشان، و «مرگ» چیزی جز نادانی نیست، و «حیات» و «زنده‌شدن» نیز همان آگاهی و خرد است، یعنی آن اکسیر حیات همان دانشی‌ست که حکیمانِ خردمند در سخن و کتاب‌هایشان ثبت کرده‌اند.

در بازگشت از سفر هند است که کتاب کلیله و دمنه را برای زبان فارسی هدیه می‌آورد، و در «باب برزویه ی طبیب» جست‌وجوهای فلسفی‌اش و سرنوشت روحی خودش را (نقل به مضمون و با اندکی تلخیص) چنین شرح می‌دهد:

چون در هند سخن آن پیر شنیدم، تأمل کردم. دیدم هیچ طبیبی نمی‌تواند جسم انسان را سلامتِ ابدی ببخشد، پس طبابت پیش چشمم خوار شد و در پی معنای زندگی و خوشبختی و حقیقت برآمدم چندان که سال‌ها در میان اصحاب حکمت و ادیان جست‌وجو کردم. و حیران بماندم میان آن‌ها، بدیدم «اگر در حیرت روزگار گذرانم» فرصتِ عمر از دست برود و «ناساخته رحلت باید کرد»، چون مجادله‌ی پیروانِ طریقت‌ها و ستیزشان را می‌دیدم سرگشته بودم. روزی آخر با خود گفتم ای دل! دریغا که اگر در این وادی حیرت بمانی به هیچ منزل نرسی، و «راه مخوفست و رفیقان ناموافق و رحلت نزدیک و هنگام حرکت نامعلوم»، یعنی مرگ بیاید و از هدف بازمانده باشی «چنانکه هردو جهان

از دست بشود». پس آن وقت دانستم بایستی جوهرِ طریقت‌ها و حکمت‌ها را اختیار کنم؛ از خشم دوری جویم. قتلِ نفس نباید کرد. دزدی و خیانت و شهوتِ نکوهیده است. دروغ نباید گفت. آحدی را رنج و عذاب نرسانم. فحش و بهتان روا ندارم. بد کسی را نخواهم. از صحبتِ بدطینتان دوری کنم... و آخرسر «چون فکرِ من بر این جمله به کارهای دنیا محیط گشت، بشناختم که آدمی شریف‌ترِ خلائق و عزیزترِ موجودات است، و قدرِ ایامِ عمرِ خویش نمی‌داند»...

خواننده ممکن است خواندنِ این کتاب‌ها را به امید یافتنِ پاسخ‌های روشن آغاز کند؛ پاسخی برای مسئله‌ی تنهایی‌اش، چرایی مرگ، منشأ ملال و دلزدگی، یا اینکه دوستی‌ها چرا ناپایدارند و مبهم، یا به دنبال راه برون‌رفتی از تنگناهای اخلاقی باشد که هر روز لحظاتی با آن‌ها روبرو می‌شود و... اندیشیدن به همین‌ها فلسفه را و بخشی از ادبیات را پدید آورده است؛ اما انتظار اینکه کتابی یا کسی در چند صفحه یا فلان تعداد نکته به ما بگوید چطور زندگی کنیم و چگونه خوشبخت شویم، در واقع یکجور انکارِ مسئولیتِ شخصیِ انسان است. پاسخی قطعی و ابدی که مناسب حال همه‌کس باشد وجود ندارد. کتاب‌هایی که چنین مدعاهایی دارند فریبکارند. کتاب‌های این مجموعه نسخه نمی‌پیچند و سیاهه‌ای از اعمال نیک و بد پیش روی شما نمی‌گذارند؛ بلکه می‌خواهند به فهم بهتر زندگی و پرسش‌ها و تجربه‌هایمان کمک کنند؛ چراغی بی‌فروزند تا در این اتاق تاریک زندگی و در لحظاتِ دشوار، درکمان از پرسش‌های بی‌پایان انسانی روشن‌تر شود؛ بدانیم فیلسوفان و حکیمان جهان به این پرسش‌ها چطور فکر کرده‌اند؛ تا با فهم دقیق‌تر و دید بازتر در زندگی‌مان تصمیم بگیریم؛ مسئولیت تصمیم‌مان را شجاعانه برعهده بگیریم و با عواقب تصمیم‌هایمان آگاهانه روبرو شویم.

به چه کار می‌آید فلسفه اگر نتواند کمک کند تا به پرسش‌های زندگی مان فکر کنیم یا بتوانیم از زندگی مان پرسش‌های جدید و جدی‌تری طرح کنیم؟ و مگر می‌ارزد که آدمی عمری بر سر خواندن فلسفه بگذارد اگر فلسفه نتواند در فهمیدن سرشت جهان جدید و دشواری‌های انسان بودن یاری مان دهد...

مجموعه‌ی «خرد و حکمت زندگی» ادامه‌ی دغدغه‌ای است که نشر گمان را پدید آورده است: ساختن زمینه‌ای برای خوانندگان کتاب تا بتوانند به زندگی و خوشی‌ها و مصائب آن بیندیشند. این هدف با انتشار مجموعه‌ی «تجربه و هنر زندگی» به سرپرستی آقای خشایار دیهیمی آغاز شد و مجموعه‌ی حاضر همان دغدغه را دنبال می‌کند. بعضی کتاب‌ها نه فلسفه که روایت‌های زندگی اند کتاب‌هایی هم به مسائل انسان امروز اختصاص دارند که فهمیدن‌شان کمک می‌کند تصمیم‌های بهتری بگیریم: چیزهایی مثل اینترنت، کلان‌داده‌ها، تصمیم‌عقلانی در جهان تبلیغات، هویت‌های برساخته در شبکه‌های اجتماعی و از این قبیل. و در آخر اینکه کوشیده‌ایم زبان ترجمه‌ها آن‌چنان که سعدی می‌گوید «به فهم نزدیک و از تکلف دور» باشد، امیدواریم از پس این وعده‌ها و کارها برآییم.

—تحریریه‌ی نشر گمان